

Date: 3rd February-2026

TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI RAQAMLI
TRANSFORMATSIYALASHNING AHAMIYATI

Shuxrat Komilovich Ro‘ziboyev
ATB “Tengebank”, Toshkent, O‘zbekiston

Annotatsiya. Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklari faoliyatini raqamli transformatsiyalash bank xizmatlari samaradorligini oshirish, raqobatbardoshlikni mustahkamlash hamda moliyaviy barqarorlikni ta’minlashning muhim omili hisoblanadi. Mazkur tezisda tijorat banklari faoliyatida raqamli texnologiyalarni joriy etishning ahamiyati, ularning moliyaviy xizmatlar sifati va operatsion samaradorlikka ta’siri ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

Kirish. So‘nggi yillarda global moliya bozorlarida raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi bank sektorida tub tarkibiy o‘zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. An’anaviy bank xizmatlari raqamli platformalar bilan integratsiyalashib, moliyaviy xizmatlar ko‘rsatishning yangi modellarini shakllantirmoqda. Shu nuqtayi nazardan, tijorat banklari faoliyatini raqamli transformatsiyalashning ahamiyatini ilmiy asosda tadqiq etish dolzarb masala hisoblanadi.

Tadqiqot maqsadi va metodologiyasi. Tadqiqotning asosiy maqsadi tijorat banklari faoliyatida raqamli transformatsiyaning ahamiyatini aniqlash hamda uning moliyaviy xizmatlar samaradorligiga ta’sirini baholashdan iborat. Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, qiyosiy baholash, mantiqiy umumlashtirish hamda xorijiy va milliy bank amaliyotlarini solishtirish usullaridan foydalanildi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, raqamli bank xizmatlari, jumladan, mobil va internet-banking, avtomatlashtirilgan to‘lov tizimlari, sun’iy intellekt va Big Data texnologiyalaridan foydalanish bank operatsiyalarining tezkorligi va aniqligini oshirmoqda. Raqamli transformatsiya operatsion xarajatlarni qisqartirish, inson omiliga bog‘liq xatolarni kamaytirish hamda mijozlarga yo‘naltirilgan bank xizmatlarini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, fintech kompaniyalar bilan hamkorlik bank sektorida innovatsion moliyaviy mahsulotlar paydo bo‘lishini jadallashtirmoqda.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, tijorat banklari faoliyatini raqamli transformatsiyalashning ahamiyati bank tizimining samaradorligi, barqarorligi va raqobatbardoshligini ta’minlashda muhim rol o‘ynaydi. Ushbu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish bank infratuzilmasini modernizatsiya qilish, kadrlarning raqamli kompetensiyalarini oshirish va axborot xavfsizligini mustahkamlashni talab etadi. Tadqiqot natijalari tijorat banklarining uzoq muddatli strategik rivojlanishi uchun ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

